

KRAJSKÁ PROKURATÚRA TRNAVA
Dolné Bašty 1, 917 44 Trnava 1

Mesto Dunajská Streda
mestské zastupiteľstvo
Hlavná ulica 50/16
929 01 Dunajská Streda

Váš list /zo dňa	Naše číslo	Vybavuje	Trnava
	Kd 115/23/2207-3		13.03.2024

Vec

Všeobecne záväzné nariadenie mesta Dunajská Streda č. 21/2021 zo dňa 16.11.2021 o vyhradení miest a ustanovení podmienok na umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane na území mesta Dunajská Streda - protest prokurátora

Podľa § 23 ods. 1 a § 27 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z.z. o prokuratúre, v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 153/2001 Z.z.), **p o d á v a m** mestu Dunajská Streda, mestskému zastupiteľstvu

protest prokurátora

proti **§ 3 ods. 3, ods. 4 Všeobecne záväzného nariadenia mesta Dunajská Streda č. 21/2021 zo dňa 16.11.2021 o vyhradení miest a ustanovení podmienok na umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane na území mesta Dunajská Streda, účinného od 01.01.2022, ktoré bolo prijaté uznesením Mestského zastupiteľstva Dunajská Streda č. 519/2021/26,**

pre porušenie

- **§ 6 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov, a**
- **§ 16 zákona č. 181/2014 Z.z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z.z. o politických stranách a politických hnutiach, v znení neskorších predpisov.**

Protestom napadnuté ustanovenia všeobecne záväzného nariadenia navrhujem zrušiť ako nezákonné.

Podľa § 27 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z.z., ak bol protest prokurátora podaný proti všeobecne záväznému právnomu predpisu uvedenému v § 21 ods. 3 písm. f)

treťom bode a orgán verejnej správy zistí, že protest je dôvodný, je povinný bez zbytočného odkladu, najneskôr do 90 dní od doručenia protestu prokurátora, všeobecne záväzný právny predpis zrušiť alebo ho podľa povahy veci nahradiť všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý bude v súlade so zákonom, prípadne aj s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi. O vyhovení protestu a zrušení alebo zmene všeobecne záväzného právneho predpisu alebo o nevyhovení protestu upovedomí orgán verejnej správy prokurátora v lehote podľa prvej vety.

Podľa § 27 ods. 5 zákona č. 153/2001 Z.z., ak orgán verejnej správy nevyhoví protestu prokurátora proti všeobecne záväznému právnemu predpisu uvedenému v § 21 ods. 3 písm. f) treťom bode, je prokurátor oprávnený podať žalobu na správny súd podľa osobitného predpisu.

Podľa § 357 ods. 1 písm. b) zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok, v znení neskorších predpisov (ďalej len SSP), žalobca sa môže žalobou domáhať vyslovenia nesúlady všeobecne záväzného nariadenia obce, mesta, mestskej časti alebo samosprávneho kraja vydaného vo veciach plnenia úloh štátnej správy so zákonom, nariadením vlády a všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Podľa § 359 ods. 1 SSP, žalobcom je prokurátor, ktorého protestu proti všeobecne záväznému nariadeniu obce, mesta, mestskej časti alebo samosprávneho kraja nebolo vyhovené. Pod nevyhovením protestu prokurátora sa rozumie nezrušenie všeobecne záväzného nariadenia alebo jeho napadnutej časti, nevykonanie zmeny všeobecne záväzného nariadenia alebo jeho napadnutej časti v lehote podľa osobitného predpisu.

O d ô v o d n e n i e :

Krajská prokuratúra Trnava získala poznatok o tom, že mesto Dunajská Streda vyberá za umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane na území mesta Dunajská Streda finančnú úhradu, ako odplatu, v závislosti od veľkosti umiestňovaného plagátu a termínu umiestnenia (tzv. štandardný termín alebo skrátený termín) - a to na základe Všeobecne záväzného nariadenia č. 21/2021 zo dňa 16.11.2021 o vyhradení miest a ustanovení podmienok na umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane na území mesta Dunajská Streda, ktoré nadobudlo účinnosť 01.01.2022 (ďalej len VZN č. 21/2021 alebo nariadenie) a bolo prijaté uznesením Mestského zastupiteľstva Dunajská Streda č. 519/2021/26.

Po preskúmaní obsahu VZN č. 21/2021 je dôvodné konštatovať, že uloženie povinnosti kandidujúcim subjektom platiť finančnú úhradu, ako formu odplaty za umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane, nemá oporu v zákone.

Z podkladov vzťahujúcich sa na predmetnú vec, ktoré si Krajská prokuratúra Trnava zabezpečila za účelom preskúmania zákonnosti VZN č. 21/2021, bol zistený nasledujúci skutkový a právny stav:

I.

Mestské zastupiteľstvo mesta Dunajská Streda prijalo na zasadnutí konanom dňa 16.11.2021 Všeobecne záväzné nariadenie č. 21/2021 o vyhradení miest a ustanovení podmienok na umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane na území mesta Dunajská Streda.

Zo záhlavia VZN č. 21/2021 vyplýva, že predmetné nariadenie bolo prijaté na základe § 6 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 369/1990 Zb.), a podľa § 16 zákona č. 181/2014 Z.z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z.z. o politických stranách a politických hnutiach, v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 181/2014 Z.z.).

Ako ďalej vyplýva z § 1 VZN č. 21/2021, predmetným nariadením sa vyhradzujú miesta a ustanovujú podmienky na umiestnenie volebných plagátov na verejných priestranstvách na území mesta Dunajská Streda počas volebnej kampane pre voľby

- a) prezidenta SR,
- b) do Národnej rady Slovenskej republiky,
- c) do Európskeho parlamentu,
- d) do orgánov Trnavského samosprávneho kraja,
- e) do orgánov samosprávy mesta Dunajská Streda.

V **§ 3 VZN č. 21/2021** sú upravené Podmienky umiestňovania volebných plagátov na informačných zariadeniach mesta – o.i. aj výška úhrady, ako finančná odplata za umiestnenie volebných plagátov, a jej splatnosť nasledovne:

(2) Požiadavky na umiestnenie volebných plagátov si politické strany, politické hnutia, koalície politických strán a politických hnutí a kandidátov (ďalej len „kandidujúci subjekt“) písomne uplatnia u správcu plagátových plôch najmenej 24 hodín vopred. Správca zabezpečí vylepenie plagátov podľa požiadavky kandidujúceho subjektu za predpokladu, že volebný plagát bude správcovi doručený v lehote podľa prvej vety.

(3) Umiestnenie volebných plagátov na vyhradených plagátových plochách sa vykonáva za odplatu za 1 ks plagátu za každý aj začatý týždeň (7 dní)

- a) v štandardnom termíne
 - formát A 4 (20 x 30) a menší formát 0,50 eur
 - formát A 3 (30 x 40) 1,00 eur
 - formát A 2 (40 x 60) 1,50 eur
 - formát A 1 (60 x 80) 1,90 eur
 - formát A 0 (80 x 120) 2,10 eur
 - väčšieho formátu (okrem billboardu) 3,00 eur
- b) v skrátenom termíne
 - formát A 4 (20 x 30) a menší formát 1,00 eur
 - formát A 3 (30 x 40) 2,00 eur
 - formát A 2 (40 x 60) 3,00 eur
 - formát A 1 (60 x 80) 3,80 eur

formát A 0 (80 x 120) 4,20 eur
väčšieho formátu (okrem billboardu) 6,00 eur

(4) Úhrada je splatná najneskôr deň pred dňom určeným na umiestnenie volebných plagátov a je príjmom správcu.

•

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb., vo veciach, v ktorých obec plní úlohy štátnej správy, môže vydávať nariadenie len na základe splnomocnenia zákonom a v jeho medziach. Také nariadenie nesmie byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, medzinárodnými zmluvami, ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, so zákonmi, s nariadeniami vlády, so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy.

Podľa čl. 71 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, pri výkone štátnej správy môže obec a vyšší územný celok vydávať v rámci svojej územnej pôsobnosti *na základe splnomocnenia v zákone a v jeho medziach* všeobecne záväzné nariadenia. Výkon štátnej správy prenesený na obec alebo na vyšší územný celok zákonom riadi a kontroluje vláda. Podrobnosti ustanoví zákon.

Podľa § 16 zákona č. 181/2014 Z.z., obec, v hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave a v meste Košice mestská časť, všeobecne záväzným nariadením **vyhradí miesta a ustanoví podmienky na umiestňovanie** volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane pre voľby do Národnej rady Slovenskej republiky, voľby do Európskeho parlamentu, voľby prezidenta Slovenskej republiky, voľby do orgánov samosprávnych krajov a voľby do orgánov samosprávy obcí. Vyhradená plocha musí zodpovedať zásadám rovnosti kandidujúcich subjektov.

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len Ústava SR), štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 2 ods. 3 Ústavy SR, každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

Podľa čl. 13 ods. 1 písm. a) Ústavy SR, povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd.

Podľa čl. 59 ods. 2 Ústavy SR, dane a poplatky možno ukladať zákonom alebo na základe zákona.

II.

Ako vyplýva z § 3 ods. 3 VZN č. 21/2021, finančnú úhradu za umiestňovanie volebných plagátov na vyhradených plagátových plochách uložilo mesto Dunajská Streda kandidujúcim subjektom ako **odplatu** (protihodnotu).

Svojím charakterom ide o formu **poplatku**, keďže uvedená finančná čiastka predstavuje *peňažnú platbu*:

- vyberanú za určitú činnosť štátnych alebo verejnoprávnych orgánov (v danom prípade mesta) - konkrétne za umiestnenie volebných plagátov na informačných zariadeniach mesta umiestnených na verejných priestranstvách mesta Dunajská Streda počas volebnej kampane,
- v záujme poplatníka, ktorým sú v danom prípade politické strany, politické hnutia, koalície politických strán a politických hnutí a kandidátov (tzv. kandidujúce subjekty),
- ukladanú vo vopred určenej výške a s vopred určeným termínom splatnosti.

Možno konštatovať, že ustanovenia § 3 ods. 3, ods. 4 VZN č. 21/2021 upravujúce finančnú odplatu (poplatok) za umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane a jej splatnosť, sú v kontexte vyššie citovaných ustanovení právnych predpisov nezákonné z nasledujúcich dôvodov:

Je nesporné, že zákonodarca zveril do kompetencie obcí (miest) oprávnenie vydávať všeobecne záväzné nariadenia – a to vo veciach územnej samosprávy (§ 4 ods. 5, v spojení s § 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb.), a tiež vo veciach, v ktorých obce (mestá) plnia úlohy štátnej správy (§ 6 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb.).

Ústavné zmocnenie na vydávanie VZN vo veciach územnej samosprávy je obsiahnuté v čl. 68 Ústavy SR, podľa ktorého vo veciach územnej samosprávy a na zabezpečenie úloh vyplývajúcich pre samosprávu zo zákona môže obec a vyšší územný celok vydávať všeobecne záväzné nariadenia.

Mantinelom samosprávnej normotvornej činnosti obce je ústavnosť a zákonnosť. V rámci výkonu pôvodnej normotvornej činnosti obce treba zohľadniť obmedzenia vo vzťahu k základným právam a slobodám upravené:

1. v čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR („*Povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd*“).
2. V čl. 13 ods. 2 Ústavy SR („*Medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom*“).

Ústavné zmocnenie na vydávanie VZN vo veciach, v ktorých obec (mesto) plní úlohy štátnej správy (ide o tzv. odvodené VZN) je obsiahnuté v čl. 71 ods. 2 alinea prvá Ústavy SR, podľa ktorého pri výkone štátnej správy môže obec vydávať v rámci svojej územnej pôsobnosti na základe splnomocnenia v zákone a v jeho medziach všeobecne záväzné nariadenia.

Na vydanie odvodených VZN potrebuje obec (mesto) výslovné zákonné zmocnenie. Obec (mesto) prijíma odvolené VZN v rámci prenesenej (odvodenej) pôsobnosti, kde obec (mesto) zabezpečuje výkon záležitostí prenesených na obec (mesto) zo štátu jednotlivými právnymi predpismi, tzv. prenesený výkon miestnej štátnej správy. Takéto VZN slúžia len na podrobnejšiu úpravu spoločenských vzťahov už upravených zásadným spôsobom v zákone. Odvodené VZN musia byť v súlade nielen s Ústavou SR, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami, ale

aj v súlade s nariadeniami vlády SR a so všeobecne záväznými predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy – vyhláškami, výnosmi a opatreniami.

Avšak bez ohľadu na to, či je všeobecne záväzné nariadenie prijaté vo veciach územnej samosprávy (§ 6 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb.), alebo vo veciach preneseného výkonu štátnej správy (§ 6 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb.), musia obce (mestá) pri ukladaní povinností vo všeobecne záväzných nariadeniach rešpektovať zákonné a ústavné limity – vrátane poplatkových a daňových povinností.

Ako vyplýva z čl. 59 ods. 2 Ústavy SR, **dane a poplatky možno ukladať len zákonom alebo na základe zákona.**

Rovnako tak *povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd* (čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR). Súčasne *štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon* (článok 2 ods. 2 Ústavy SR), a *každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá* (článok 2 ods. 3 Ústavy SR).

Zo záhlavia VZN č. 21/2021 a z jeho obsahu je zrejmé, že predmetné nariadenie bolo Mestským zastupiteľstvom mesta Dunajská Streda prijaté na základe prenesenej normotvornej pôsobnosti mesta, teda na základe splnomocnenia zákonom podľa § 6 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. (čl. 71 ods. 2 ústavy), a podľa § 16 zákona č. 181/2014 Z.z.

Predmetom úpravy zákona č. 181/2014 Z.z. sú podmienky vedenia a financovania volebnej kampane pre voľby podľa osobitného predpisu (§ 1). Označený zákon v § 16 splnomocňuje obce (mestá), aby vo všeobecne záväznom nariadení *vyhradili miesta a ustanovili podmienky na umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane.*

Z predmetnej zákonnej úpravy však nevyplýva obciam (mestám) oprávnenie *uložiť* vo všeobecne záväznom nariadení kandidujúcim subjektom povinnosť platiť finančnú odplatu (poplatok) za umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane, a zároveň takúto povinnosť kandidujúcim subjektom neukladá ani samotný zákon č. 181/2014 Z.z.

Vo vzťahu k úprave § 3 ods. 3, ods. 4 VZN č. 21/2021 (ktorá vychádza z § 16 zákona č. 181/2014 Z.z.) a z nej vyplývajúcej poplatkovej povinnosti uloženej kandidujúcim subjektom, ktorá spočíva v povinnosti úhrady finančnej odplaty za umiestnenie volebných plagátov, treba nahliadať aj z pohľadu rozhodovacej praxe Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý už viackrát konštatoval, že subjekty práva je prípustné zaťažiť daňovými a poplatkovými povinnosťami len zákonom alebo na základe zákona.

- **Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. II. ÚS 362/2019 z 2. apríla 2020**

Z pohľadu ústavného súdu možno vo všeobecnej rovine konštatovať, že subjekty práva je prípustné zaťažiť daňovými, resp. poplatkovými povinnosťami len zákonom alebo na základe zákona (na rozdiel od ukladania iných povinností, ku ktorým môže dôjsť aj špecifickými prípadmi medzinárodných zmlúv a nariadení vlády). Ustanovenie čl. 59 ods. 2 ústavy je vo svojej podstate ústavnou poistkou, účelom ktorej je znemožniť výkonnej moci (vláde a orgánom verejnej správy) ukladať fyzickým a právnickým osobám daňové, prípadne poplatkové povinnosti na základe vlastného uváženia s tým, že ukladanie takýchto povinností je výsadou zákonodarnej moci, a môže k nemu preto dôjsť len zákonom alebo na základe zákona. Výklad zákonov ukladajúcich fyzickým a právnickým osobám daňové a poplatkové povinnosti musí byť z povahy vecí vždy reštriktívny a v pochybnostiach (pri možnosti viacerých výkladov) má prednosť taká interpretácia, ktorá je z pohľadu daňou či poplatkom zaťaženého subjektu výhodnejšia.

➤ **Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 129/04 z 12. novembra 2004**

Pokiaľ sa normotvornou činnosťou obce (mesta) zakladajú povinnosti fyzických a právnických osôb, aj prenesená normotvorná pôsobnosť obce (mesta) podľa čl. 71 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je limitovaná čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

V tejto súvislosti podporne poukazujem tiež na Usmernenie Ministerstva vnútra Slovenskej republiky k umiestňovaniu volebných plagátov kandidujúcich subjektov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane z roku 2018 (ďalej tiež Usmernenie Ministerstva vnútra SR), ktoré nepredpokladá vyberanie finančných úhrad za umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane, ale detailnejšie rozvíja samotné umiestňovanie volebných plagátov, a obsahuje nasledujúce odporúčania pre obce:

„Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky odporúča obciam, aby všeobecne záväzné nariadenie o vyhradení miest a ustanovení podmienok na umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane koncipovali všeobecne, s určením miest na verejných priestranstvách, na ktorých bude možné umiestňovať volebné plagáty počas volebnej kampane a s konštatovaním, že reálne rozdelenie vyhradenej plochy pre jednotlivé volebné plagáty vykoná obec až potom, čo jej bude miestnou volebnou komisiou doručený zoznam zaregistrovaných kandidátov pre voľby do obecného zastupiteľstva a zoznam zaregistrovaných kandidátov pre voľby starostu obce. Až potom bude možné vyhradenú plochu rozdeliť v rovnakom pomere **podľa počtu kandidujúcich politických strán, koalícií a nezávislých kandidátov** pre voľby do obecného zastupiteľstva a **podľa počtu kandidujúcich politických strán, koalícií a nezávislých kandidátov** pre voľby starostu obce. Takto vyhradená plocha bude **kandidujúcim politickým stranám, koalíciám a nezávislým kandidátom** k dispozícii až do skončenia volebnej kampane. Ak **politická strana, koalícia a nezávislý kandidát** nevyužije svoje právo na umiestnenie volebného plagátu, ostane miesto určené na umiestnenie volebného plagátu pre kandidujúci subjekt prázdne. Na toto miesto nebude možné umiestniť volebný plagát **inej politickej strany, koalície ani iného nezávislého kandidáta**. Uvedené skutočnosti by mali byť z textu všeobecne záväzného nariadenia zrejmé“.

Zastávam názor, že pokiaľ by zákonodarca predpokladal a subsumoval pod pojem „podmienky na umiestňovanie volebných plagátov...“ (§ 16 zákona č. 181/2014 Z.z.) aj oprávnenie obcí (miest) ukladať poplatky, ako finančnú odplatu za umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane, vyplývalo by to i z usmernenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.

Taktiež podporne poukazujem aj na dokument zverejnený na internetovej stránke *Združenia miest a obcí Slovenska*

https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwizvNO65mEAXj7LsIHXiQAXMQFnoECA4QAQ&url=https%3A%2F%2Fnpmmodmu.s.zmos.sk%2Fdownload_file_f.php%3Fid%3D1097667&usg=AOvVaw1U9JQRtvZ8bRdZ_KJ7VdWy&opi=89978449

Konkrétne ide o vzor *Všeobecne záväzného nariadenia o vyhradení miest a ustanovení podmienok na umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane*, prijímaného na základe § 6 ods. 2 zákona č.369/1990 Zb. a v súlade s § 16 zákona č. 181/2014 Z.z., zo znenia článku 2 ods. 3 ktorého výslovne vyplýva, že

3. *Plocha vyhradená na umiestňovanie volebných plagátov sa kandidujúcim subjektom poskytuje **bezplatne**.*

III.

S poukazom na vyššie citovanú právnu úpravu a rozhodovaciu prax Ústavného súdu SR zastávam názor, že ak by mal zákonodarca v úmysle zveriť do kompetencie obcí (miest) oprávnenie ukladať všeobecne záväzným nariadením poplatok kandidujúcim subjektom za umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane, takéto oprávnenie by muselo byť v zákone výslovne uvedené.

V tejto súvislosti príkladmo poukazujem na právnu úpravu osobitných predpisov, ktorá umožňuje obciam (mestám) ukladať vo všeobecne záväzných nariadeniach poplatky:

- ***Podľa § 6a ods. 1 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách, v znení neskorších predpisov, na účely organizovania dopravy na území obce môže obec ustanoviť všeobecne záväzným nariadením úseky miestnych ciest na dočasné parkovanie motorových vozidiel (ďalej len „parkovacie miesta“) a na stanovištia vozidiel taxislužby, ak sa tým neohrozí bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky alebo iný verejný záujem. Parkovacie miesta a stanovištia vozidiel taxislužby musia byť označené zvislými a vodorovnými dopravnými značkami. Vo všeobecne záväznom nariadení obec ustanoví spôsob zabezpečenia prevádzky parkovacích miest, výšku úhrady za dočasné parkovanie motorových vozidiel podľa osobitného predpisu, spôsob jej platenia a spôsob preukázania jej zaplatenia.***
- ***Podľa § 1 písm. b/ zákona č. 190/2023 Z.z. o poplatkoch za znečistenie ovzdušia, v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č.***

190/2023 Z.z.), poplatok za znečisťovanie ovzdušia (ďalej len „poplatok“) platí za podmienok ustanovených v zákone právnická osoba a fyzická osoba – podnikateľ, ktoré prevádzkujú stacionárny zdroj znečisťovania ovzdušia, (ďalej len „prevádzkovateľ zdroja“) za vypúšťanie znečisťujúcich látok uvedených v prílohe č. 1 do ovzdušia (ďalej len „emisie“) z malého zdroja, ak to ustanoví obec vo všeobecne záväznom nariadení.

- **Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 190/2023 Z.z., poplatok za emisie z malého zdroja uvedeného v prílohe č. 3 časti A. sa platí, ak to všeobecne záväzným nariadením ustanoví obec, na území ktorej je tento malý zdroj umiestnený.**
- **Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 190/2023 Z.z., obec môže všeobecne záväzným nariadením oslobodiť od poplatkovej povinnosti podľa odseku 1 prevádzkovateľa zdroja podľa § 1 písm. b), ak ide o štátny orgán, obec, vyšší územný celok, rozpočtovú organizáciu alebo o inú právnickú osobu zriadenú alebo založenú na verejnoprospešné alebo charitatívne účely.**
- **Podľa § 81 ods. 3 zákona č. 79/2015 Z.z o odpadoch, v znení neskorších predpisov, náklady na zbernú nádobu na zmesový komunálny odpad znáša pôvodný pôvodca odpadu. Obec ustanoví vo všeobecne záväznom nariadení výšku týchto nákladov a ich zahrnutie do miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady alebo ustanoví iný spôsob ich úhrady.**
- **Podľa § 2 zákona č. 447/2015 Z.z. o miestnom poplatku za rozvoj a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 447/2015 Z.z.), poplatok za rozvoj môže ustanoviť obec na svojom území, v jej jednotlivých časti alebo v jednotlivom katastrálnom území všeobecne záväzným nariadením.**
- **Podľa § 7 ods. 4 zákona č. 447/2015 Z.z., sadzbu poplatku za rozvoj podľa odsekov 1 až 3 obec môže ustanoviť alebo zmeniť všeobecne záväzným nariadením iba k 1. januáru kalendárneho roka, ak § 14 ods. 1 neustanovuje inak.**

Na vyššie uvedených príkladoch možno demonštrovať, aké jazykové výrazy a slovné spojenia zákonodarca použil pri určení právomoci obcí (miest) ukladať povinným subjektom všeobecne záväzným nariadením poplatky.

Z citovaných príkladov je zrejmé, že zákonodarca umožnil obciam (mestám) ukladať poplatky v konkrétnych spoločenských vzťahoch všeobecne záväznými nariadeniami, pričom toto oprávnenie v osobitných zákonoch výslovne, jasne a určito formuloval, a tým zároveň zaviazal povinné subjekty tieto poplatky uhrádzať (ide o poplatky uložené na základe zákona). Ako už bolo konštatované, takáto úprava umožňujúca obciam (mestám) ukladať vo všeobecne záväznom nariadení povinnosť platiť poplatok (finačnú odplatu) za umiestnenie volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane, však v zákone č. 181/2014 Z.z. absentuje.

IV.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti je dôvodné konštatovať, že Mestské zastupiteľstvo mesta Dunajská Streda nepostupovalo pri tvorbe § 3 ods. 3 a ods. 4 VZN č. 21/2021 zákonným spôsobom a vybočilo z medzí prenesenej normotvornej pôsobnosti vyplývajúcej z § 6 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. (čl. 71 ods. 2 Ústavy SR), nakoľko zákon upravujúci problematiku volebnej kampane, t.j. zákon č. 181/2014 Z.z., neobsahuje výslovné zmocnenie, ktoré by oprávňovalo mesto ukladať vo všeobecne záväznom nariadení kandidujúcim subjektom povinnosť platiť poplatok, ako finančnú odplatu za umiestňovanie volebných plagátov na verejných priestranstvách počas volebnej kampane, a súčasne určovať jeho splatnosť. Takáto poplatková povinnosť nie je zároveň stanovená ani samotným zákonom č. 181/2014 Z.z. Ako už bolo viackrát konštatované, povinnosti možno ukladať zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd (čl. 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR), a súčasne dane a poplatky možno ukladať len zákonom alebo na základe zákona (čl. 59 ods. 2 Ústavy SR).

Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z.z., prokurátor je oprávnený podať protest proti správnym aktom orgánov verejnej správy uvedeným v § 21 ods. 1 písm. a/, ktorými bol porušený zákon alebo iný všeobecne záväzný právny predpis.

Keďže v ustanoveniach § 3 ods. 3 a ods. 4 VZN č. 21/2021 uložilo mesto (mestské zastupiteľstvo) Dunajská Streda také povinnosti, ktoré neukladá žiadny zákon a na uloženie ktorých nebolo mesto splnomocnené žiadnym zákonom, preto sa protestom napadnuté ustanovenia VZN č. 21/2021 dostali do rozporu s § 6 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. a § 16 zákona č. 181/2014 Z.z., v dôsledku čoho je potrebné na zistenú nezákonnosť reagovať protestom prokurátora.

V záujme odstránenia vzniknutého nezákonného stavu je preto podanie protestu prokurátora dôvodné. V predmetnej veci je nezákonnosť potrebné odstrániť zrušením protestom napadnutej časti VZN č. 21/2021, konkrétne § 3 ods. 3, ods. 4.

Rozhodnutie o proteste prokurátora žiadam v zmysle § 27 ods. 3 zákona č. 153/2001 Z.z. doručiť na Krajskú prokuratúru Trnava.

Zároveň žiadam vopred o z n á m iť Krajskej prokuratúre Trnava **termín zasadnutia Mestského zastupiteľstva mesta Dunajská Streda, na ktorom bude prerokovaný protest prokurátora** (§ 23 ods. 5 zákona č. 153/2001 Z.z.).

Mgr. Renáta Gáliková
prokurátorka